ผลการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักในการป้องกันการใช้แอมเฟตามีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดนครปฐม*

ปุณยนุช จุลนวล[1] มณีรัตน์ ธีระวิวัฒน์[2]
นิรัตน์ อิมามี[3] สุปรียา ตันสกุล[3]

[1] พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลรามาธิบดี กรุงเทพมหานคร
[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
[3] รองศาสตราจารย์ ภาควิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้เป็นการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก เพื่อป้องกันการเสพแอมเฟตามีน ศึกษากลุ่มทดลองกลุ่มเดียว กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง จังหวัดนครปฐม จำนวน 39 ราย โดยเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก จำนวน 5 ครั้ง รวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ Paired t-test

ผลการวิจัยพบว่าภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องแอมเฟตามีน การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีน การรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีน ความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธต่อการเสพแอมเฟตามีนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดโปรแกรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักในการป้องกันแอมเฟตามีน มีส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้กลุ่มทดลองมีความรู้ การรับรู้ความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธอย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นจึงควรนำรูปแบบการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่นในสถานศึกษา

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก/ แอมเฟตามีน/ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2

---

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Correspondence: ผศ. ดร.มณีรัตน์ ธีระวิวัฒน์ ภาควิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

An Effect of Problem-Based Learning to Prevent Amphetamine Use Among Grade 8 Student, Nakornprathom Province

Punyanuch Chulnoul Manirat Therawiwat
Nirat Imamee Supreya Tansakul

ABSTRACT

This quasi-experimental research, a one group pretest-posttest design, aimed to investigate the effects of problem-based learning to prevent amphetamine use. The sample group was composed of 39 grade 8 students in a secondary school, Nakornprathom Province, Thailand. The activities used in the experiment were concerned with problem-based learning about amphetamine use and prevention, with a total of 5 learning activities. Data were collected before and after the intervention via questionnaire and learning behavior observation form. The statistics used for data analysis were percentages, means, standard deviations, and paired t-tests.

The results showed that after the intervention there was a significantly higher mean score in regard to knowledge about amphetamines, perceived susceptibility of using amphetamines, perceived severity of using amphetamines, critical thinking ability, and refusal skills among the sampled students, compared to before the experimentation ($p < 0.05$). The results revealed that the implementation of the program applying problem-based learning principles for preventing amphetamine use was effective in promoting knowledge and problem solving skills. The experimental group gained correct information and appropriate knowledge about amphetamines, and improved their critical thinking ability and refusal skills. The recommendation is that problem-based learning should be applied in organizing and learning programs for preventing amphetamine use among teenagers and adolescents, with the aim of enhancing their skills in critical thinking ability and refusal skills, which are important life skills for safe living.

KEY WORDS : PROBLEM-BASED LEARNING / AMPHETAMINE / GRADE 8 STUDENTS

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาทางสังคมที่มีความซับซ้อน นำมาซึ่งความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินอย่างมาก เยาวชนที่ติดยาเสพติดจะทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียน ไม่สนใจการเรียน ขาดเรียน ขาดความรับผิดชอบ หมกมุ่นในการเสพยาเสพติดและเสียอนาคตในที่สุด ไม่เพียงแต่ผลกระทบที่เกิดต่อตัวผู้เสพ ยังส่งผลกระทบต่อครอบครัวและสังคมตามมา จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด[3] ปี พ.ศ. 2553 มีการรายงานสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณาเฉพาะฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชนของประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2552 มีจำนวน 11,207 คดี คิดเป็นร้อยละ 23.85 ของคดีทั้งหมด เมื่อจำแนกตามประเภทของยาเสพติด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นคดียาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนมากที่สุด คือมีจำนวน 6,549 คดี คิดเป็นร้อยละ 58.44 ของคดียาเสพติดทั้งหมด และพบว่าพื้นที่ในจังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดที่เด็กและเยาวชนมีการเสพสารแอมเฟตามีนสูงสุด 1 ใน 10 ของประเทศ สอดคล้องกับข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน[1] (2552) พบว่า กลุ่มอายุที่เข้ารับการบำบัดรักษาส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 13-15 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มากกว่าระดับชั้นอื่นๆ อาจเพราะเป็นช่วงวัยที่เรียกว่า “หัวเลี้ยวหัวต่อ” คือจากวัยเด็กเข้าสู่วัยรุ่น ทำให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ซึ่งสาเหตุที่นำไปสู่การเสพยาเสพติดมากที่สุดคือ การอยากรู้อยากลอง

ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษานับเป็นปัญหาที่รัฐบาลทุกสมัยได้ให้ความสนใจและเน้นหลักการป้องกันเป็นสำคัญในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) มีการดำเนินการเรื่องยาเสพติดอย่างจริงจัง ได้จัดให้มีแผนป้องกันสารเสพติดให้โทษในสถานศึกษา และองค์การอนามัยโลก (WHO) ระบุถึงการจัดการกับปัญหายาเสพติดไว้ว่าการป้องกันเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ซึ่งการพัฒนาแนวทางการป้องกันปัญหายาเสพติดให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยการจัดการศึกษาเข้ามาช่วยพัฒนาความคิดของเยาวชน ให้เป็นผู้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และนำไปใช้ได้ในชีวิตจริงในการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนที่กำลังมีการระบาดอย่างหนักในกลุ่มเด็กและเยาวชน

วัยรุ่นตอนต้นหรือช่วงวัยเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจัดเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อแอมเฟตามีนมากในปัจจุบัน เพราะรับอิทธิพลสิ่งล่อลวงต่างๆ ได้มากและมีการคำนึงถึงผลจากการตัดสินใจน้อย จึงทำให้มักจะหันเข้าสู่การใช้ยาเสพติดเพื่อพยายามชดเชยความรู้สึกไม่มั่นคง สูญเสียคุณค่า หรือหนีปัญหา โดยขาดทักษะการคิด การแก้ปัญหาและการปฏิเสธที่เหมาะสม ทำให้ตกเป็นเหยื่อของยาบ้าและยาเสพติดอื่นๆ ได้ง่าย ทักษะ การคิด ทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการปฏิเสธจัดเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญที่ต้องพัฒนาในเด็กและเยาวชน ซึ่งทักษะดังกล่าวสามารถพัฒนาได้ในระบบการจัดการเรียนการสอน โดยรูปแบบการเรียนการสอนที่จะให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้ในชีวิตจริงจะต้องเน้นการพัฒนา

ทักษะผนวกกับความรู้ที่เรียน เนื่องจากในชีวิตประจำวันต้องพบกับความหลากหลายของสถานการณ์ปัญหา หากผู้เรียนไม่ได้ฝึกฝนให้เกิดทักษะการแก้ไขปัญหาที่แตกต่างไปจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน ย่อมไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิต จึงจำเป็นต้องจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยใช้กระบวนการที่ถูกต้อง[4] (ยุวดี ฤาชา, 2536) จึงจะเพียงพอให้นักเรียนนำไปใช้ในการป้องกันการเสพยาเสพติดได้ในอนาคต หมายถึงรูปแบบการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนมีทักษะดังกล่าว ควรใช้รูปแบบที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมให้มากและมีการเรียนรู้แบบสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเองจากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมจริงๆ เป็นบริบทของการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหาได้ “**การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก**” เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ได้รับการยอมรับว่าสามารถพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหาของผู้เรียนได้ โดยใช้ “ปัญหา” เป็นจุดตั้งต้นของกระบวนการเรียนรู้และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยการหาเหตุผลและสืบค้นหาข้อมูลเพื่อเข้าใจปัญหาและหาแนวทางแก้ไข จนนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้และทักษะการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

ด้วยเหตุที่ได้กล่าวมาข้างต้น การวิจัยนี้จึงเป็นการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักเรื่องแอมเฟตามีนให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

ปัญหาในการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักในการป้องกันการใช้แอมเฟตามีน มีผลทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรู้ และการรับรู้เรื่องการป้องกันแอมเฟตามีน มีความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธต่อการเสพแอมเฟตามีนสูงขึ้นหรือไม่

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก ดังนี้

1. ความรู้เรื่องแอมเฟตามีน
2. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีน
3. การรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีน
4. ความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธต่อการเสพแอมเฟตามีน

สมมติฐานในการวิจัย

หลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักเรื่องแอมเฟตามีน นักเรียนในกลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องต่อไปนี้เพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ได้แก่

1. ความรู้เรื่องแอมเฟตามีน
2. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีน
3. การรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีน
4. ความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธต่อการเสพแอมเฟตามีน

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2553

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ศึกษาแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One–group Pretest- Posttest)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก จำนวน 1 ห้องเรียน จาก 9 ห้องเรียน เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก ซึ่งจากการสุ่มตัวอย่างได้ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 สายวิทย์-คณิต จำนวน 39 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือหลัก 2 ชนิด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก เรื่องแอมเฟตามีน ซึ่งมีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ย่อย จำนวน 5 กิจกรรม ทุกกิจกรรมใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักของสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีขั้นตอนการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ 1. กำหนดปัญหา 2. ทำความเข้าใจกับปัญหา 3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4. สังเคราะห์ความรู้ 5. สรุปผล 6. นำเสนอและประเมินผลงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเรื่องความรู้ การรับรู้และทักษะปฏิเสธการเสพแอมเฟตามีน มีทั้งหมด 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากรและสังคม ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยรวมในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สถานภาพสมรสของบิดาและมารดา การศึกษาและอาชีพของบิดาและมารดา บุคคลที่นักเรียนอาศัยด้วย การถูกผู้ปกครองลงโทษจากการเสพแอมเฟตามีน เมื่อทำความผิดปัญหาที่ทำให้ไม่สบายใจ ในหนึ่งเดือนที่ผ่านมากิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของบุคคลในครอบครัว พฤติกรรมการสูบบุหรี่และการเสพแอมเฟตามีนของนักเรียน พฤติกรรมการสูบบุหรี่และการเสพแอมเฟตามีนของเพื่อนสนิท

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ แต่ละข้อมีตัวเลือกแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก

มีตัวเลือกที่ถูก 1 ตัวเลือก และตัวลวง 3 ตัวเลือก กำหนดการให้คะแนน คือตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน มีคะแนนอยู่ระหว่าง 0 - 20 คะแนน การประเมินผลความรู้ประยุกต์เกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1971) แบ่งเป็น 3 ระดับ คือความรู้ระดับสูง ระดับปานกลางและระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีน มีลักษณะคำถามแบบข้อความ 10 ข้อความ **ส่วนที่ 4 การรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีน** มีลักษณะคำถามแบบข้อความ 12 ข้อความ สร้างตามแบบวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale, 1932) ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (Rating scale) ข้อคำถามแต่ละข้อ ให้ผู้ตอบเลือก 4 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ความคิดเห็นต่อ 1 ข้อความ การประเมินการรับรู้ประยุกต์ใช้เกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1971) แบ่งเป็น 3 ระดับ คือการรับรู้ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ

ส่วนที่ 5 ความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธต่อการเสพแอมเฟตามีน ลักษณะของแบบสอบถามสร้างเป็นสถานการณ์จำลอง ให้ศึกษาวิเคราะห์และตอบคำถามตามความคิดเห็นที่มีต่อสถานการณ์ แต่ละคำถามมี 4 ตัวเลือก ให้เลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือกที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุด การให้คะแนนคือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน คำถามทั้งหมดมี 13 ข้อ ประเมินผลแบบอิงเกณฑ์โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1971) แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มีความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ

ขั้นดำเนินการวิจัย : จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องแอมเฟตามีน

หลังจากตรวจสอบ ปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วได้ดำเนินการศึกษาวิจัย

1. ก่อนเริ่มกิจกรรมในชั่วโมงแรก ทำการสร้างความคุ้นเคยและชี้แจงแนวทางถึงวิธีการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักกับนักเรียนกลุ่มทดลอง และให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนกิจกรรมที่สร้างไว้โดยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม จำนวน 5 สัปดาห์ๆ ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 คาบ (50 นาที) กิจกรรม ประกอบด้วย 5 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมจัดห่างกัน 1 สัปดาห์

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง คุกจากยาบ้า วัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจถึงสาเหตุและปัญหาของการเสพแอมเฟตามีน ตระหนักถึงมาตรการทางกฎหมายในการลงโทษผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับแอมเฟตามีน

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง ยาบ้าทำให้เขา ฆ่าแม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ และความตระหนักถึงพิษภัยและอันตรายของการเสพแอมเฟตามีนที่ส่งผลต่อตัวผู้เสพและต่อบุคคลอื่นๆ

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง โชคผิดไปแล้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนคิดวิเคราะห์

ถึงการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีน และความรุนแรงจากพิษภัยอันตรายของแอมเฟตามีนที่ส่งผลกระทบในด้านต่างๆ

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ชีวิตไร้อนาคตเพราะยาบ้า มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจความสามารถในการคิด และการปฏิเสธในการป้องกันตนเองจากแอมเฟตามีน

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ปฏิเสธอย่างไรดีไม่เสียเพื่อน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการปฏิเสธ เพื่อป้องกันตนเองจากแอมเฟตามีน

3. หลังจบการจัดกิจกรรมทดลองตามแผน ทำการทดสอบหลังเรียนรู้โดยใช้แบบสอบถามชุดเดียวกับก่อนการทดลอง

4. นำแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของการตอบและดำเนินการลงรหัส เพื่อเตรียมข้อมูลในการวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากรและสังคมของกลุ่มตัวอย่างและระดับคะแนนตัวแปรที่ศึกษาวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องแอมเฟตามีน การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีน การรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีน ความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธต่อแอมเฟตามีน ก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ด้วยสถิติ Paired Sample t-test

3. ข้อมูลความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักเรื่องแอมเฟตามีน วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มทดลองทั้งหมดเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 2/4 เป็นเพศหญิงและเพศชายจำนวนใกล้เคียงกัน อายุเฉลี่ย 13 ปี เกรดเฉลี่ยรวม (GPA) ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.00-3.49 (ร้อยละ 41.0) สถานภาพสมรสของบิดาและมารดาของกลุ่มทดลองส่วนมากอยู่ด้วยกัน โดยทั้งบิดาและมารดาจบการศึกษาชั้นประถม ศึกษามากที่สุด และประกอบอาชีพรับจ้างโดยได้รับค่าแรงเป็นรายวัน

กลุ่มทดลองส่วนมากพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวส่วนมากเป็นแบบรักใคร่ช่วยเหลือกันดี มีทะเลาะกันบ้างเล็กน้อย การได้รับการเลี้ยงดูส่วนมากถูกเลี้ยงดูแบบเข้มงวดเป็นบางครั้งและเป็นบางเรื่อง การถูกลงโทษเมื่อทำความผิดพบประมาณ 1 ครั้งต่อเดือน และในหนึ่งเดือนที่ผ่านมาพบว่ากลุ่มทดลองให้ข้อมูลว่าไม่มีปัญหาที่ทำให้ไม่สบายใจ

2. ความรู้เรื่องแอมเฟตามีน ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องแอมเฟตามีนอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาอยู่ในระดับต่ำและระดับสูงตามลำดับ หลังการทดลอง กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องแอมเฟตามีนอยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับต่ำ เมื่อทดสอบ

ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ภายหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องแอมเฟตามีนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) (ตารางที่ 1)

3. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีน ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีนอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาอยู่ในระดับสูง และระดับต่ำ ตามลำดับ หลังการทดลองกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีนอยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางและระดับต่ำ ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ภายหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีน สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) (ตารางที่ 2)

4. การรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีน ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีการรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีนอยู่ในระดับต่ำ รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูง ตามลำดับ หลังการทดลอง กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีการรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีนอยู่ในระดับสูง รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับต่ำ ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ภายหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีน สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) (ตารางที่ 3)

5. ความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธต่อการเสพแอมเฟตามีน ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธต่อการเสพแอมเฟตามีนอยู่ในระดับต่ำ รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูง ตามลำดับ หลังการทดลองกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธต่อการเสพแอมเฟตามีนอยู่ในระดับสูง รองลงมามีความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธอยู่ในระดับต่ำ และระดับปานกลาง ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ภายหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธต่อการเสพแอมเฟตามีน สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) (ตารางที่4)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องแอมเฟตามีนของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ความรู้เรื่องแอมเฟตามีน	n	$\overline{X}$	SD	t	df	p-value
ก่อนการทดลอง	39	11.79	3.14			
				10.66	38	<0.001
หลังการทดลอง	39	18.94	2.25			

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีนของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีน	n	$\overline{X}$	SD	t	df	p-value
ก่อนการทดลอง	39	29.92	3.30			
				5.85	38	<0.001
หลังการทดลอง	39	34.41	3.80			

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีนของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

การรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีน	n	$\overline{X}$	SD	t	df	p-value
ก่อนการทดลอง	39	21.00	5.71			
				20.13	38	<0.001
หลังการทดลอง	39	42.71	3.89			

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธการเสพแอมเฟตามีนของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธ	n	$\overline{X}$	SD	t	df	p-value
ก่อนการทดลอง	39	6.36	2.63			
				4.63	38	<0.001
หลังการทดลอง	39	8.82	2.85			

การอภิปรายผลการวิจัย

1. **ความรู้เกี่ยวกับแอมเฟตามีน** จากผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีความรู้เรื่องแอมเฟตามีนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักเรื่องแอมเฟตามีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า เป็นผลมาจากโปรแกรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักเรื่องแอมเฟตามีนที่คิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการบรรยายเสริมสร้างความรู้ จากนั้นแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 5-7 คน ให้เรียนรู้แบบกลุ่ม โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักมาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด และหาเหตุผลข้อมูลรวมทั้งการนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับปัญหา เพื่อวิเคราะห์ปัญหา มีการศึกษาค้นคว้าการแลกเปลี่ยนความรู้ สังเคราะห์ความรู้ สรุปและประเมินค่าความรู้มาประมวลสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ เพื่อให้นำไปแก้ไขปัญหา ทำให้นักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระนักเรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานของกลุ่ม ซึ่งทุกขั้นตอนของการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักนั้น ตรงกับความต้องการพื้นฐานและพัฒนาการตามวัยของนักเรียนในกลุ่มทดลองซึ่งอยู่ในช่วงของวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถ ต้องการความเป็นอิสระ ไม่ชอบการบังคับ ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนและผู้อื่น มีการพัฒนาของระบบความคิดโดยมีผู้ใหญ่เป็นเพียงผู้ให้ความช่วยเหลือส่งเสริมให้ใช้สติปัญญาความสามารถโดยผ่านการปฏิบัติศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับแอมเฟตามีนอย่างแท้จริง เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย นอกจากนี้ผู้วิจัยในฐานะผู้จัดการเรียนรู้คอยกระตุ้นให้มีการถาม-ตอบคำถามในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ให้เข้าใจชัดเจน มีการใช้สื่อเอกสาร และสื่อบุคคล เพื่อประกอบการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม การจัดกระบวนการเรียนรู้นี้จึงมีผลทำให้นักเรียนมีความรู้เรื่องแอมเฟตามีนเพิ่มขึ้น

2. **การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีน** จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเสพ

แอมเฟตามีนสูงขึ้นมากกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดโปรแกรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักเรื่องแอมเฟตามีนที่ผู้วิจัยจัดขึ้น โดยมีกิจกรรมซึ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้ว่าตนเองมีโอกาสเสี่ยงต่อการเสพแอมเฟตามีน ได้แก่ การใช้โจทย์ปัญหาและกรณีตัวอย่างที่เป็นกลุ่มบุคคลที่อยู่ในวัยใกล้เคียงกับวัยของนักเรียน รวมทั้งยังมีรูปภาพและเนื้อหาที่มีลักษณะกระตุ้นความรู้สึก ทำให้เกิดความวิตกกังวลหรือกลัว โดยสื่อที่นำมาใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้ามีรูปและเสียงที่บอกถึงจำนวนผู้เสพ ผู้ขายแอมเฟตามีนที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในสังคมไทยโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นนักเรียนที่มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ การใช้กราฟแสดงสถิตินักเรียนในระดับประเทศ ระดับภาคที่เสพแอมเฟตามีน การยกตัวอย่างผู้ที่กระทำความผิดแล้วถูกลงโทษตามกฎหมาย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนในกลุ่มถึงโอกาสเสี่ยงที่อาจทำให้ตกอยู่ในอำนาจของแอมเฟตามีน และแนวทางการแก้ไขจะทำอย่างไร การฝึกให้คิดและวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาต่างๆ รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์และการโต้แย้ง แสดงความคิดเห็นกับเพื่อนสมาชิก ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและเกิดความตระหนักถึงปัญหาของแอมเฟตามีนที่เกิดขึ้น และรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงและความรุนแรงที่เกิดขึ้นได้ถ้ามีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

3. **การรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีน** นักเรียนกลุ่มทดลอง มีการรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพแอมเฟตามีนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักเรื่องแอมเฟตามีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการจัดโปรแกรมโดยมีกิจกรรมซึ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้ถึงภัยอันตรายจากการเสพ การขาย การเข้าไปเกี่ยวข้องกับแอมเฟตามีน ได้แก่ การใช้โจทย์ปัญหาที่เป็นภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์และกรณีตัวอย่าง ซึ่งมีรูปภาพและเนื้อหาที่มีลักษณะคุกคามต่อความรู้สึกทำให้เกิดความกลัว สื่อที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามีรูปและเสียงแสดงถึงอันตราย ผลเสียและความรุนแรงที่เกิดจากการเสพแอมเฟตามีน อันตรายที่เกิดจากการเสพแอมเฟตามีน โรคต่างๆ ที่เกิดจากการเสพแอมเฟตามีน ระดับผลกระทบทั้งต่อตัวผู้เสพและผู้อื่นแสดงให้เห็นว่ามีความรุนแรงมาก ความทุกข์ทรมานของครอบครัวต่อการติดแอมเฟตามีนของสมาชิกในครอบครัว มีการอธิบาย การถาม-ตอบ การพูดย้ำถึงภัยอันตรายและความรุนแรงต่างๆ ที่เกิดจากแอมเฟตามีน การชี้ให้เห็นถึงความทุกข์ทรมานทางจิตใจของบุคคลใกล้ชิดผู้ที่เสพแอมเฟตามีน การได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนในกลุ่มย่อยถึงภัยอันตรายจากการเสพแอมเฟตามีนสามารถส่งเสริมให้นักเรียนในกลุ่มทดลองเกิดแนวคิดและการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรุนแรงที่เกิดจากการเสพแอมเฟตามีนโดยเฉพาะการที่ได้รับทราบว่าการเสพและการเข้าไปเกี่ยวข้องกับแอมเฟตามีนนั้น ส่งผลกระทบรุนแรงตามมาอย่างมากมาย ซึ่งอิทธิพลของสื่อต่างๆ และการเรียนรู้เจตคติของเพื่อนใน

กลุ่มมีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดการรับรู้ที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธนัชพร สิริยานนท์ (2544) ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้การจัดอภิปรายกลุ่มย่อย การใช้สื่อคุกคามต่อความรู้สึก การถามตอบปัญหา พบว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการรับรู้โอกาสเสี่ยงและการรับรู้ความรุนแรงต่อการเสพยาบ้าไปในทางที่ถูกต้องและเหมาะสมมากกว่า ก่อนการทดลองทดลองและมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. **ความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธ** จากผลการวิจัยพบว่าหลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถด้านการคิดและการปฏิเสธต่อการเสพแอมเฟตามีนสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 ซึ่งอธิบายได้ว่าเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักให้นักเรียนฝึกคิด และอภิปรายโต้แย้งกันในกลุ่มเพื่อนการหาข้อมูลและเหตุผลเพื่อยืนยันปัญหาและการคิดแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันกับเพื่อน กระบวนการเรียนรู้จะให้นักเรียนฝึกทักษะการคิดและทักษะการปฏิเสธจากสถานการณ์ต่างๆ ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถด้านการคิดและทักษะการปฏิเสธที่เหมาะสมมากขึ้น นอกจากนี้ในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 กิจกรรม จะใช้ขั้นตอนการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก 6 ขั้นตอนแบบเดิมทุกครั้ง ซึ่งอาจมีผลทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งผู้วิจัยมีการกำหนดกรอบแนวคิด โดยอธิบายและแจ้งถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบเพื่อนักเรียนจะได้ทำความเข้าใจว่าเป้าหมายของการเรียนรู้คืออะไรและตนเองต้องทำอะไรบ้างเพื่อจะบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ รวมทั้งมีการใช้คำถามเป็นการกระตุ้นความคิด ให้นักเรียนได้คิดอย่างมีเหตุผลและไตร่ตรองจากข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาในระหว่างการเรียนรู้จากปัญหา ผู้วิจัยจะเป็นเพียงผู้สนับสนุนข้อมูลและช่วยเหลือในกรณีที่กลุ่มผู้เรียนคิดไม่ได้ หรือไม่เหมาะสม หรือไม่สามารถตั้งสมมุติฐานของเหตุปัญหาได้ เมื่อนักเรียนสามารถคิดได้อย่างมีเหตุและผลแล้วจึงจัดให้มีการฝึกทักษะการปฏิเสธโดยการแสดงบทบาทสมมุติในการปฏิเสธ โดยให้นักเรียนคิดสถานการณ์เสี่ยงต่อการถูกชักชวนให้เสพแอมเฟตามีนและนักเรียนสามารถแสดงการปฏิเสธได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมการเรียนรู้นี้ส่งผลให้นักเรียนมองเห็นลักษณะของพฤติกรรม สภาพปัญหาที่ชัดเจนขึ้นนักเรียนได้สังเกตการแสดงของเพื่อนแต่ละคน ได้พิจารณาวิเคราะห์ ปัญหา บทบาท พฤติกรรมและมนุษยสัมพันธ์ ตามสถานการณ์ที่ตนเองกำหนดขึ้น รวมทั้งสมาชิกในกลุ่มเกิดการยอมรับจากเพื่อนร่วมกลุ่ม ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม พบว่ามีการพัฒนาการทำงานแบบเป็นกลุ่มอย่างเห็นได้ชัด นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ รู้จักตนเองมากขึ้น รู้ถึงความสามารถของตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก เห็นได้จากการ

ที่นักเรียนประเมินความพึงพอใจต่อผู้สอน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบรรยากาศในการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักในครั้งนี้ ใช้ขั้นตอนการเรียนรู้ของสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมี 5 ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนใช้เวลา10 นาที ถ้านำไปใช้จัดการเรียนรู้ใน 1 คาบ (50 นาที) อาจไม่ทันกับเวลา ดังนั้นอาจปรับขั้นตอน ที่ 2 คือ ขั้นทำความเข้าใจกับปัญหา รวมเข้ากับขั้นตอนที่ 4 ขั้นสังเคราะห์การเรียนรู้ ไว้ด้วยกัน เพื่อให้สามารถทำกิจกรรมได้ภายใน 50 นาที

2. จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ ขั้นทำความเข้าใจกับปัญหาเป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก ดังนั้นควรจัดสรรเวลาหรือเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้โดยใช้เวลาในขั้นตอนนี้มากที่สุดคือ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ได้อย่างเต็มที่ว่าปัญหาจากโจทย์นั้นคืออะไร ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญเพื่อจะนำไปสู่การเรียนรู้ในขั้นตอนอื่นต่อไปได้อย่างถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้

3. การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก อาจให้นักเรียนนำงานที่ได้ไปศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ สรุปผลนอกเวลาเรียน และนำผลการศึกษาของกลุ่มมาส่งในครั้งต่อไป เพื่อนักเรียนจะได้มีเวลาในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สรุปผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักเพื่อป้องกันการเสพแอมเฟตามีนในนักเรียน หรือกลุ่มวัยรุ่น โดยให้มีกลุ่มเปรียบเทียบเพื่อศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก. รายงานสถิติคดีประจำปี. Available at http://www2.djop.moj.go.th/upload/annual_report2553?pdf. (cited July 5, 2010).
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2540.
3. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. การประมาณจำนวนผู้ค้ายาเสพติดในประเทศไทย. รายงานการวิเคราะห์เอกสารสรุปเอกสาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2543.
4. ยุวดี ฦาชา. คู่มือวิจัยทางการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

5. อำไพวรรณ พุ่มศรีสวัสดิ์. การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต : แนวการปฏิบัติตามพยาธิสภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหาคร ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

6. World Health Organization. Life skills education for children and adolescents in schools. Geneva: World Health Organization, 1994.